Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Kansen voor zonne-energie op geluidswal A12

Adviseur : Dirk-Wim in 't Hof
Portefeuillehouder : Tineke van der Pas
Datum : 4 juli 2023

Aan de Raad

Inleiding
Duurzame energie opwekking met zonnepanelen langs infrastructuur is wat betreft regelgeving, technische en financiële haalbaarheid vaak complex, maar vanuit landsschappelijk oogpunt en wat betreft maatschappelijk draagvlak veelal een goede optie. Omdat de mogelijkheden voor grondgebonden energie opwekking met zonnepanelen binnen de gemeente Rozendaal beperkt zijn willen we graag inzicht in de mogelijkheden voor zonnepanelen langs de A12 ter hoogte van Rozendaal (en mogelijk ook oostwaarts richting Velp/Rheden).

Deze zoektocht is tevens een nadere uitwerking van onze intentie en ambitie zoals opgeschreven en vastgesteld in ons coalitie akkoord 2022-2026: *"Vanwege de ligging van Rozendaal in de nabijheid van de Veluwe, een Natura 2000-gebied, is het plaatsen van windmolens op het gemeentelijk grondgebied uitgesloten. Het realiseren van duurzame energiebronnen behoort echter wel tot de ambities van onze coalitie. Een alternatieve optie is om te onderzoeken of een zogenaamde zonnewand langs de A12 ter hoogte van de Berg- en Heideweg. te realiseren is. Wij denken hierbij aan een geluidsscherm voorzien van zonnepanelen die zonne-energie opwekken waar ook Rozendaalse huishoudens gebruik van kunnen maken. Rijkswaterstaat heeft inmiddels een paar landelijke proefprojecten lopen en wij willen samen met hen en met buurgemeenten de mogelijkheden voor Rozendaal verkennen, gebruikmakend van de landelijk opgedane ervaringen. Met een dergelijke zonnewand op de strook grond langs de snelweg die eigendom is van derden, vangen we twee vliegen in een klap: Het levert een welkome bijdrage aan de doelstellingen uit de (RES) Regionale Energie Strategie en verkeersgeluid wordt tegengehouden waarmee het wooncomfort vergroot wordt."*

In deze raadsinformatiebief informeren wij u graag over de voortgang van onze aanpak en uitvoering in de periode 2022 tot heden.

- Op 25 mei 2022 is er overleg gevoerd tussen gemeente Arnhem en Rheden en Rijkswaterstaat. Dit betrof een verkennend gesprek over de mogelijkheden voor zonnepanelen langs de A12. Primair aandachtsgebied was het gedeelte tussen de A50 en de IJssel, waarbij ook gekeken is of een uitbreiding in oostelijke en/of westelijke richting zinvol kan zijn.
- Op 8 juni 2022 is een vervolgbijeenkomst geweest met provincie Gelderland, gemeente Arnhem en Rheden over de mogelijkheden voor zonnepanelen langs de A12. Hierbij is gekeken naar het gedeelte van de A12 tussen de A50 en de IJssel naar waar eventueel mogelijkheden zouden kunnen zijn voor zonnepanelen. Met als conclusie dat het vooralsnog onhaalbaar is om zonnepanelen op dit traject rendabel te maken.

- Wij hebben vervolgens in 2022 contact gezocht met de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) met de vraag om te ondersteunen bij onze zoektocht naar de haalbaarheid van een zonnewand. De HAN heeft hierop het adviesbureau SWECO betrokken. We bespraken de optie om m.b.v. studenten een nader onderzoek uit te voeren naar welke mogelijkheden er zijn voor zonnepanelen langs de A12, specifiek voor het deel langs Rozendaal en doorgetrokken naar het A12 viaduct over de Arnhemsestraatweg. Ook Rheden toonde interesse. Aanvullend is afgesproken dit onderzoek wellicht te verbreden is naar de kans voor de realisatie van zgn. "infrawall". Dit is een nieuw concept voor geluidsschermen waarbij naast energie-opwekking en geluid ook de aspecten groen en water worden betrokken.
- Begin januari 2023 ontvingen wij een beoordeling van een lector van de HAN of het aanbrengen van zonnepanelen op de bestaande geluidwand A12 bij Rozendaal redelijkerwijs (technisch en financieel) uitvoerbaar is.
  Hierbij was de reactie dat de realisatie van een zonnewand op beperkingen stuit aangezien:
  - zonnepanelen de akoestische functie van de geluidswand aantasten; en
  - de geluidswal qua draagkracht en constructie niet berekend is op het aanbrengen van veel extra gewicht; en er kans bestaat op verkeershinder door schittering van de zonnepanelen.

  Daarnaast is de opgave organisatorisch complex door de betrokkenheid van Rijkswaterstaat en Arnhem (De bestaande geleuidswand staat op het grondgebied van Arnhem).
- Vanuit Rijkswaterstaat ontvingen wij medio mei 2023 de reactie dat de ontwikkeling op de relatief kleinere stukken van het tracé A12 tussen Waterberg en Velperbroek nauwelijks kansen biedt. De situatie is complex zowel technisch als juridisch. Het onderzoek naar mogelijkheden voor zon langs Rijkswegen kan het best via het EZK programma OER. Vanuit het Rijk gaat men hierbij op zoek naar voldoende grote projectgebieden waarbinnen samen met bestuurlijke partners de mogelijkheden nader worden onderzocht. Indien het tot een OER project komt op dit tracé, wordt gestart met een voorverkenning, waarbij de mogelijkheden van zon op bestaande geluidschermen wordt meegenomen

Vervolgaanpak
In 2023 wordt naar verwachting, vanuit een samenwerking tussen o.a. de provincie Gelderland en adviesbureaus SWECO en De Verschilmakerij, gestart met een tweetal pilot-projecten voor het plaatsen van "infrawalls" langs de provinciale weg (A438) tussen Velp en Dieren. Deze twee pilots verkeren al in een ver gevorderd voorbereidingsstadium. We volgen de pilots en bepalen in een later stadium in hoeverre de resultaten ook voor Rozendaal toepasbaar zijn. Ook blijven we in gesprek met de HAN om via studenten te zijner tijd een nader onderzoek te laten uitvoeren naar de haalbaarheid van de realisatie van een infrawall langs de A12 in Rozendaal en Rheden,

Wij hebben de geluidsschermen A12 aanpalend aan het grondgebied van Rozendaal recent opgevoerd als "OER project": Via het programma Opwek van Energie op Rijksgronden (OER) geeft stelt het Rijk een deel van haar gronden en kunstwerken beschikbaar voor de opwek van duurzame elektriciteit: wind-, water- en zonne-energie. Het initiatief hievoor ligt bij het ministerie. Medio 2024 stelt het ministerie hiervoor een plan van aanpak op, op basis van een selectie van kansrijke locaties.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester